

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z odwołania Zespołu Opieki Zdrowotnej w R.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.
z udziałem zainteresowanego M.W. prowadzącego działalność gospodarczą pod
nazwą - K. w K.
o podleganie ubezpieczeniu oraz ustalenie podstawy wymiaru składek,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 22 lutego 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 3 lutego 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego 240
(dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z 19 lutego 2014 r. stwierdził, że Z. W. pracownik Zespołu Opieki Zdrowotnej w R. w okresach wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia zawartych z NZOZ „K.” w K., tj. od 1 lipca 2010 r. do 30 sierpnia 2010 r. i od 1 stycznia 2011 r. do 31 maja 2011 r. podlegał ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu jako pracownik Zespołu Opieki Zdrowotnej w R.. Jednocześnie w decyzji tej ustalona została podstawa wymiaru składek z wyżej wskazanego tytułu.

Sąd Okręgowy w R. wyrokiem z 24 lipca 2014 r. oddalił odwołanie Zespołu Opieki Zdrowotnej w R. od powyższej decyzji organu rentowego, przy udziale zainteresowanych Z.W. i NZOZ „K.” w K..

U podstaw powyższego rozstrzygnięcia legło stanowisko Sądu pierwszej instancji o konieczności zastosowania w stanie faktycznym sprawy art. 8 ust. 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych z wszystkimi wynikającymi z tego konsekwencjami, w tym tej wskazującej na odwołującego jako płatnika składek - tu przy powołaniu art. 4 pkt 2a wyżej powołanej ustawy systemowej, oraz odwołaniu się do uchwały Sądu Najwyższego z 2 września 2009 r., I UZP 6//09 (OSNP 2010 nr 3-4, poz. 46).

Sąd Okręgowy ustalił m.in., że zainteresowany Z. W. jako pracownik ZOZ w R. we wskazanych w zaskarżonej decyzji okresach wykonywał równoległe tożsamą w swym charakterze i miejscu świadczenia pracę kierowcy karetki w oparciu o zawarte z NZOZ „K.” umowy zlecenia, przy czym praca ta była wykonywana poza godzinami pracy w macierzystym zakładzie pracy, przy użyciu sprzętu i aparatury pracodawcy. Jednocześnie pracodawcę ze zlecniodawcą łączyła umowa na świadczenie usług zdrowotnych. Sąd Okręgowy uznał, że praca Z.W. wykonywana na podstawie umów zlecenia była wykonywana na rzecz pracodawcy, a nie zlecniodawcy. Sąd pierwszej instancji przyjął, że uzyskane przez Z.W. z tytułu umów zlecenia wynagrodzenia stanowić powinny - łącznie z osiągniętym w tym czasie wynagrodzeniem za pracę - podstawę oskładkowania wskazaną w zaskarżonej decyzji. W podstawie prawnej wyroku, oprócz wyżej wskazanych przepisów prawa materialnego, powołany został art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 10 marca 2015 r. w pkt I - uchylił zaskarżony apelacją ZOZ w R. powyższy wyrok Sadu pierwszej instancji w części dotyczącej ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne Z. W.. Odrzucając w tym zakresie odwołanie ZOZ w R., w pkt II - w pozostałym zakresie uchylił zaskarżony wyrok znosząc postępowanie jakie toczyło się przed Sądem Okręgowym w R. i przekazał w tej części sprawę do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

Sąd przyjął, że wystąpiły bezwzględne przesłanki zaskarżenia przewidziane w art. 379 pkt 2 i pkt 3 k.p.c. poprzez rozpoznanie sprawy w zakresie ustalenia

podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne Z. W. w sytuacji uprzedniego zawiśnięcia w tym przedmiocie sporu pomiędzy tymi samymi stronami w sprawie o sygn. akt IV U (...) Sądu Okręgowego w R., w której dopiero w dniu 30 czerwca 2014 r. doszło do umorzenia postępowania, co skutkowało odrzuceniem w tej części odwołania wnioskodawcy na podstawie art. 386 § 3 k.p.c. Gdy idzie zaś o przyjęte w zaskarżonej decyzji stwierdzenie podlegania przez Z. W. ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umów zlecenia jako pracownika odwołującego, to prowadzenie postępowania przy udziale zainteresowanego NZOZ „K.” w K. - nie mającego zdolności sądowej i procesowej, jako że zdolność taką posiadał wyłącznie M.W. - przedsiębiorca prowadzący w tej formie pozarolniczą działalność gospodarczą, który nadto nie był zawiadamiany o podejmowanych w sprawie czynnościach procesowych, w tym terminach posiedzeń musiało więc skutkować przyjęciem w tej części rozstrzygnięcia przewidzianego z kolei w art. 386 § 2 k.p.c. W konsekwencji powyższego ponowne rozpoznanie sprawy przez Sąd Okręgowy w R. dotyczyć miało wyłącznie kwestii podlegania przez Z.W. w spornych okresach czasu pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu, przy zapewnieniu już prawidłowego udziału w sprawie zainteresowanemu M.W. jako prowadzącemu NZOZ „K.” w K..

Sąd Okręgowy w R., po ponownym rozpoznaniu sprawy, wyrokiem z 23 czerwca 2015 r. (sygn. akt IV U 453/15) oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił m.in., że Z. W. był zatrudniony w ZOZ R. jako kierowca karetki od 2000 r. w oparciu o umowę o pracę. W dniu 30 czerwca 2010 r. zawarł z NZOZ „K.” w K. umowę nazwaną jako „umowa zlecenie na świadczenie zdrowotne”. W umowie tej przewidziano, że Z.W. - jako przyjmujący zamówienie - przejmuje obowiązki związane z udzielaniem świadczeń transportowych przez kierowców w zespołach wyjazdowych Oddziału Pomocy Doraźnej w R. , przy czym miał on wykonywać świadczenia w terminach ustalonych w porozumieniu między udzielającym zamówienia, a kierownikiem Oddziału Pomocy Doraźnej. Czynności zainteresowanego wykonywane były na dyżurach, w tym czasie gdy nie miał on dyżurów z tytułu pracowniczego zatrudnienia w ZOZ-ie. Praca kierowcy karetki jaką wówczas wykonywał była identyczna z tą jaką świadczył w ramach umowy o pracę

z ZOZ-em, ponadto karetka którą prowadził należała także do ZOZ-u. Tym samym nie było różnic pomiędzy jedną a drugą pracą, a sam zainteresowany nie był zorientowany co do tego jaką pracę w danej chwili wykonuje. Jego jedyny grafik pracy był przygotowywany tak dla pracodawcy jak i zleceniodawcy. Nadzór nad wykonywaniem wszystkich dyżurów sprawowała jedna osoba, przy czym Z.W. nie otrzymywał w tym względzie żadnych poleceń od kogoś z „K.. Nie prowadził też wówczas pozarolniczej działalności gospodarczej, a jedyne przychody jakie uzyskiwał pochodziły z tych dwóch w/w źródeł, tj. z umowy o pracę i umowy zlecenia. W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w R. ponownie uznał, że w wystąpiły wszystkie przewidziane w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej przesłanki do uznania Z.W. w okresach kiedy wykonywał pracę na podstawie umów zlecenia za wyłącznie pracownika wnioskodawcy, skoro pracę na podstawie umów zlecenia zawartych z osobą trzecią wykonywał na rzecz pracodawcy, z którym pozostawał w stosunku pracy. W konsekwencji zaś powyższego to odwołujący w świetle art. 4 pkt 2a ustawy systemowej jest płatnikiem składek także od przychodów uzyskanych przez Z. W. z tytułu umów zlecenia, przy ustaleniu jego wysokości w sposób przewidziany w art. 18 ust. 1a ustawy.

Sąd Apelacyjny w (...) III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 3 lutego 2016 r. oddalił apelację płatnika składek od powyższego wyroku Sądu drugiej instancji.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, w świetle bezspornych ostatecznie okoliczności faktycznych sprawy nie budzi wątpliwości, że Z. W. w ramach zawartych z M.W. - NZOZ „K.” w K. umów zlecenia wykonywał tę samą pracę jaką świadczył w ramach pracowniczego zatrudnienia na rzecz ZOZ w R., nadto przy użyciu sprzętu i aparatury swego pracodawcy, co siłą rzeczy - przy występującej w prawie ubezpieczeń społecznych szerokiej konstrukcji pojęcia pracownika, oderwanego od prawa pracy, a także swoistego dla tej regulacji uznania „działania na rzecz pracodawcy”, oderwanego od istnienia określonej więzi prawnej, a odnoszącego się jedynie do istniejącego stanu faktycznego, w którym pracodawca jest ostatecznym beneficjentem rezultatu pracy - stanowić musiało wypełnienie w pełni dyspozycji art. 8 ust. 2a ustawy systemowej. To zaś w oczywisty sposób determinowało wskazanie na odwołującego jako płatnika składek od osiągniętych

przez Z. W. z tytułu umów zlecenia przychodów, stosownie do art. 4 pkt 2a wyżej wymienionej ustawy, przy jednoczesnym ustaleniu wysokości podstawy wymiaru składek w sposób przewidziany w art. 18 ust. 1a tej ustawy.

Sąd Apelacyjny odnosząc się zarzucanego w apelacji braku podstaw do rozszerzenia tych przepisów na umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej zauważył, że jakkolwiek tego rodzaju umowy są umowami nazwanymi, do których nie stosuje się z mocy art. 750 k.c. przepisów o zleceniu, to tego rodzaju umowa nie łączyła Z. W. z M. W. - NZOZ „K.” w K., skoro ten pierwszy nie był w ogóle legitymowany do zawierania tego rodzaju umowy jako nie posiadający statusu podmiotu leczniczego, a wyłącznie M.W. prowadzącego NZOZ „K.” w K. z Zespołem Opieki Zdrowotnej w R.. Dla zastosowania zaś art. 8 ust. 2a ustawy systemowej - zgodnie z literalną treścią tego przepisu - jedyne znaczenie ma rodzaj umowy łączącej pracownika z osobą trzecią. W tym stanie rzeczy zupełnie zbędne staje się, w ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzyganie o rzekomej kolizji prawnie chronionych praw występujących w ustawie systemowej jak i w ustawie o zakładach opieki zdrowotnej, choć o żadnej kolizji mowy tu być nie może, tym bardziej że w świetle przewidzianego prawem trybu zawierania tych umów (konkurs ofert) nieprawdziwe są twierdzenia skarżącego, jakoby dokonując wyboru oferty nie miał możliwości kontroli, jakimi osobami podwykonawca będzie realizował umowę. Nie było też przeszkód, aby w ogłoszeniu ofertowym zawrzeć zastrzeżenie, by wykonawcami umowy o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne nie byli pracownicy zamawiającego. Przyjęcie więc przez skarżącego najkorzystniejszej cenowo oferty przy pełnej wiedzy, iż podwykonawca będzie w pełni posługiwał się jego sprzętem aparaturą jak też personelem przemawia za świadomym i intencyjnym działaniem tak zamawiającego jak i przyjmującego zamówienie, przy czym w przypadku ZOZ-u w R. niewątpliwie jego intencją było obniżenie kosztów związanych z opłatą składek.

Płatnik składek zaskarżył w całości wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 3 lutego 2016 r., opierając skargę kasacyjną na podstawie naruszenia prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie stosowania go do umów cywilnoprawnych zawartych przez samodzielny publiczny

zakład opieki zdrowotnej z osobami trzecimi na podstawie art. 35 i 35a ustawy z 30 sierpnia 1990 r. o zakładach opieki zdrowotnej, w których to umowach osoby trzecie do realizacji takich umów posługuje się pracownikami zakładu opieki zdrowotnej w sytuacji, z uwagi na występującą kolizję przepisów rangi ustawowej wynikającą z obowiązków ciążących na samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej uregulowanych w ustawie z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz ze sformalizowanego trybu wyboru ofert i zawierania umów w trybie określonym ustawą o zakładach opieki zdrowotnej.

Mając powyższe na względzie wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za wszystkie instancje.

Wniósł o rozpoznanie powyższej skargi kasacyjnej, albowiem w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, czy art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie stosowania go do umów cywilnoprawnych zawartych w trybie i na podstawie art. 35 i 35a ustawy z dnia 30 sierpnia 1990 r. o zakładach opieki zdrowotnej przez samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej z podmiotami trzecimi, w których to podmioty trzecie do realizacji takich umów posługują się pracownikami zakładu opieki zdrowotnej, nie pozostaje w kolizji z innymi przepisami rangi ustawowej tj. ustawą o zakładach opieki zdrowotnej i ustawą o finansach publicznych. Jeżeli zaś powyższa kolizja występuje - to powstaje kolejne istotne zagadnienie prawne, które przepisy oraz w oparciu jakie reguły kolizyjne winny mieć zastosowanie.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie niniejszej skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że mimo, iż w sprawach, w których występowało zagadnienie interpretacji art. 8 ust. 2a ustawy systemowej zapadło wiele orzeczeń Sądu Najwyższego, w tym wprost dotyczących samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, to w żadnym z nich nie rozstrzygano kwestii ewentualnej kolizji tego przepisu z przepisami ustawy o finansach publicznych o przepisami ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.

Zdaniem skarżącego, w sprawie stosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej pojawia się istotna trudność, w przypadku, gdy pracodawcą jest jednostka sektora finansów publicznych a praca świadczona przez pracownika

odbywa się na podstawie umowy o sformalizowanym trybie jej zawierania. W takiej sytuacji, stosowanie art. 8 ust. 2 ustawy systemowej „zaburza” wykonanie obowiązków przez pracodawcę wynikających zarówno z ustawy o finansach publicznych, jak również z ustaw regulujących sformalizowany tryb zawierania umów.

Skarżący wskazał - w kontekście ustawy o finansach publicznych -, że w przypadku konieczności doliczenia składek na ubezpieczenie społeczne od przychodów uzyskanych przez pracowników na podstawie umowy zawartej z pracodawcą dojdzie do kolizji z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, który pozwala na zaciąganie tylko takich zobowiązań, których wysokość jest znana. W chwili zaciągania zobowiązania (podpisania umowy), pomimo wskazania w umowie kwoty wynagrodzenia dla kontrahenta, zamawiający nie będzie w stanie określić ostatecznej jej wysokości, w szczególności pracodawca w chwili zawarcia umowy nie jest w stanie skalkulować dodatkowych kosztów wynikających z obowiązku odprowadzenia dodatkowych składek na ubezpieczenie społeczne od pracowników wykonujących umowę. W przypadku konieczności doliczenia składek na ubezpieczenia społeczne, zwiększeniu ulega wartość zaciągniętego uprzednio zobowiązania umownego a tym samym dochodzi przez pracodawcę do naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Ponadto, w przypadku, gdy przepisy ustawowe określają w sposób szczegółowy tryb zawierania umowy, jak czyni to ustawa o zakładach opieki zdrowotnej ale również Prawo zamówień publicznych, podstawowym obowiązkiem zamawiającego usługę jest zapewnienie, aby spośród pisemnie złożonych ofert wybrać tę, która jest najkorzystniejsza. Co do zasady przez najkorzystniejszą ofertę uważa się ofertę z najkorzystniejszą ceną co powoduje, iż w momencie oceny ofert muszą one być ostatecznie zdefiniowane. W przypadku, gdy art. 8 ust. 2a ustawy systemowej nakazuje doliczenie składek na ubezpieczenie społeczne od przychodów pracowników wykonujących taką umowę - dojdzie do wyboru oferty, która wcale nie jest cenowo najkorzystniejszą. W takiej sytuacji „zaburzeniu” ulega cały system wyłaniania oferenta, który za środki publiczne realizuje usługi dla jednostek sektora finansów publicznych.

W ocenie skarżącego, nie powinno budzić wątpliwości, iż poszczególne akty prawne, w tym ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawa o finansach publicznych oraz ustawa o zakładach opieki zdrowotnej tworzą jednolity system prawa. W takim systemie nie powinny się zdarzać wewnętrzne sprzeczności, w których zastosowanie się do jednego z przepisów powoduje jednocześnie naruszenie innej równorzędnej normy prawa. W sytuacji występowania sprzeczności pomiędzy przepisami z pomocą przychodzą reguły prawnokolizyjne. Nie powinno budzić wątpliwości, iż stosowanie reguł prawnokolizyjnych „jest zadaniem trudnym i odpowiedzialnym” co uzasadnia wniosek o przyjęcie niniejszej skargi kasacyjnej do rozpoznania przez Sąd Najwyższy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w odpowiedzi na skargę kasacyjną, doręczoną pozwanemu organowi rentowemu 6 maja 2016 r., wniósł niniejszym o: - wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na brak spełnienia ustawowych przesłanek określonych przepisem art. 398⁹ § 1 k.p.c.; z ostrożności procesowej wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, oraz o zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

W ocenie organu rentowego wniesiona przez wnioskodawcę skarga kasacyjna nie uzasadnia jej przyjęcia do rozpoznania, jak również nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie sposób podzielić zapatrywania wnioskodawcy odnośnie do oczywistej zasadności wniesionej przez niego skargi kasacyjnej i potrzebę wykładni art. 8 ust. 2a z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie stosowania go do umów cywilnoprawnych zawartych w trybie i na podstawie art. 35 i 35a ustawy z 30 sierpnia 1990 r. o zakładach opieki zdrowotnej przez samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej z podmiotami trzecimi, w których to podmioty trzecie do realizacji takich umów posługują się pracownikami zakładu opieki zdrowotnej pozostaje w kolizji z innymi przepisami rangi ustawowej, tj. ustawą o zakładach opieki zdrowotnej i ustawą o finansach publicznych.

Analiza przedmiotowej skargi kasacyjnej, jak również wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania prowadzi organ rentowy do stwierdzenia, iż brak jest jakichkolwiek

podstaw do uwzględnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Odpada bowiem zarzut podany we wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej, przy jednoczesnym uwzględnieniu faktu, iż w przedmiocie niekonstytucyjności zakwestionowanych przez skarżącego przepisów zajmował wcześniej stanowisko Trybunał Konstytucyjny, który postanowieniem z 12 czerwca 2013 r. odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, w zdecydowany sposób odrzucając argumentację skarżącego o niekonstytucyjności zakwestionowanych regulacji, w myśl których ta niekonstytucyjność miała polegać na nałożeniu obowiązku zapłaty składek ubezpieczeniowych na podmioty, które zawarły umowy cywilnoprawne lecz nie mają wpływu lub wiedzy na temat tego komu faktycznie zostanie powierzone wykonanie zawartej umowy o dzieło lub umowy zlecenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W orzecznictwie ugruntował się pogląd, zgodnie z którym skarżący, powołując się na wystąpienie w sprawie zagadnienia prawnego, powinien je sformułować, wskazać przepisy prawne, na tle stosowania których ono się wyłoniło, podać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen, a nadto wykazać, że jego rozwiązanie jest istotne nie tylko w rozpoznawanej sprawie, ale także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl.; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.; z dnia 5 grudnia 2013 r., II CSK 244/13, niepubl.).

Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia

prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I PK 19/15, niepubl.). Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 976/14, niepubl.).

Zagadnienie prawne, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ma mieć poważny, istotny i uniwersalny charakter. Powinno wywoływać zasadnicze kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne i nie zostało dotychczas rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy, a jego rozstrzygnięcie jest konieczne zarówno do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, jak i przyczynia się do rozwoju judykatury. Skarżący powinien oprócz sformułowania zagadnienia przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być nadto istotne z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Nie może mieć zatem charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 2015 r., V CSK 598/14, niepubl.). Nie jest przy tym możliwe, przy uzasadnianiu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, odwołanie się wprost do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie oraz sformułowanie wniosku o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie stanowią dwa odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2014 r., II PK 21/14, niepubl.).

Nie spełnia określonego w art. 398⁹ § 1 k.p.c. wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III SK 74/13, niepubl.).

Ponadto, przedstawione przez skarżącego zagadnienie prawne w części dotyczącej domniemanej kolizji art. 8 ust. 2a ustawy systemowej z ustawą z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2007 r., poz. 89, z późn. zm.) ma walor historyczny, ponieważ ustawa o zakładach opieki zdrowotnej utraciła moc z dniem 1 lipca 2011 r. (art. 220 pkt 1 w związku z art. 221 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1638). Domniemana kolizja przepisów nieobowiązujących nie stanowi zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W związku z domniemaną kolizją art. 8 ust. 2a ustawy systemowej z art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, stanowiącą – w ocenie skarżącego – istotny element treści przedstawionego zagadnienia prawnego, należy stwierdzić, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że w świetle art. 8 ust. 2a ustawy systemowej pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy (por. uchwałę z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09, OSNP 2010 nr 3-4, poz. 46 oraz wyrok z dnia 11 maja 2012 r., I UK 5/12, OSNP 2013 nr 9-10, poz. 117), a teza ta jest aktualna także w stosunku do pracowników wykonujących taką pracę na podstawie umowy zlecenia (por. np. wyroki z dnia 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09, LEX nr 577824; z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 259/09, LEX nr 585727 oraz z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11, OSNP 2012 nr 21-22, poz. 266). W orzeczeniach tych Sąd Najwyższy wyjaśnił, że art. 8 ust. 2a ustawy systemowej rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy, w tym na wykonywanie pracy na podstawie jednej z tych umów przez osobę, która wymienioną umowę zawarła z osobą trzecią, jednakże w jej ramach wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2014 r., I UK 323/13). W tym

zakresie nie występuje więc w sprawie istotne zagadnienie prawne, ponieważ nie jest to problem nowy, a skarżący nie wskazał na żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego. Okolicznością taką nie jest domniemana kolizja art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, w znaczeniu ustalonym jednoznacznym i utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, z przepisem art. 44 ust. 3 ustawy finansach publicznych, który nie miał zastosowania w niniejszej sprawie ani nie był przedmiotem wykładni Sądów obu instancji. Skarżący nie spełnił zatem wymagania przedstawienia argumentacji prawnej w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało.

Skarżący nie zdołała więc przekonać o potrzebie rozpoznania jego skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.

as